

דְבָרֵי יִשְׂרָאֵל

גליון כת"ה 425

פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעַ לְעֵיִרֵי הַעֲאֵן

ערוך ע"י ישראל שלום דבורץ
בהוצאת מכון דברי יושר

פְּרֻשֵׁת חַיֵּי שָׁרָה תַּשְׁפ"ה

מה בפְּרֻשָּׁה

תמצית דברי הפְּרֻשָּׁה
בשלוש פְּרוּשֵׁים וּדְרוּשֵׁים

ילדים יקרים וחביבים!

פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעַ נִפְתַּחַת בְּסִפּוּר מִיתַתָּה וְקְבוּרַתָּה שֶׁל שָׁרָה אִמְנוּ הַצְּדִיקָת.

בת מאה עשרים ושבע

שְׁנַיִם הִיְתָה בְּכִסְיָרְתָּה, וּמִתּוֹךְ הַפְּסוּק מִרְמֹז שֶׁכָּל חַיֵּיהָ הִיְתָה צְדִיקָנִית בְּכָל גֵּיל וּבְכָל עֵת וּבְכָל מָצַב וּכְמוֹ שֶׁהִיא לֹא חֲטָאָה בְּגִיל עֶשְׂרִים, כִּךָּ גַם בְּגִיל מֵאָה הִיְתָה נִקְיָה מֵהַחֲטָא, וּכְמוֹ שֶׁהִיְתָה יָפָה בְּגִיל שֶׁבַע כִּךָּ הִיְתָה יָפָה בְּגִיל עֶשְׂרִים שְׁלֹא הִיְתָה צְרִיכָה לְקִשּׁוּטִים כְּדִי לְהִתְיַפּוֹת.

מפְּרָשֵׁי הַתּוֹרָה הַחֲזוֹקוּנֵי

וּרְבִנוּ בְּחַיֵּי מִבְּיָאִים מִדְּרַשׁ אַגְדָּה הָאוֹמֵר שֶׁהִגִּימְטְרָא שֶׁל וַיְהִי (חַיֵּי שָׁרָה) עוֹלָה לְמִסְפַּר שְׁלוֹשִׁים וְשֶׁבַע (6 וְעוֹד 10 וְעוֹד 5 וְעוֹד 10 וְעוֹד 6 = 37) לְרִמּוֹ שֶׁהַשְּׁנַיִם בָּהֶם הִרְגִּישָׁה שָׁרָה שֶׁהִיא חַיָּה הֵם רַק שְׁלוֹשִׁים וְשֶׁבַע שְׁנַיִם מֵאֲזוּ שֶׁנּוֹלַד יְצַחָק וְעַד שֶׁהִיא נִפְטָרָה, וְכָל הַתְּשָׁעִים שְׁנַיִם שֶׁקָּדְמוּ לָזָה, לֹא נִחְשְׁבוּ אֲצֵלָה.

שָׁרָה אִמְנוּ נִפְטָרָה מִיָּד

אַחֲרֵי הָעֲקֵדָה, אֲבָל הַתּוֹרָה לֹא כְּתִיבָה אֵת זֶה מִיָּד אַחֲרֵי סִפּוּר הָעֲקֵדָה, אֲלָא הַפְּסִיקָה עִם סִפּוּר הַלְּדוֹת רַבְּקָה, לְלַמְדָנוּ שֶׁכַּאֲשֶׁר צָדִיק אֶחָד נִפְטָר וַיּוֹצֵא מִן הָעוֹלָם, מִיָּד נוֹלַד צָדִיק אַחֵר, גַּם כְּשֶׁנִּפְטָרָה שָׁרָה, מִיָּד נוֹלַדָה רַבְּקָה כְּדִי לְמַלֵּא אֵת מְקוֹמָהּ, כְּפִי שֶׁנִּרְאָה בְּהַמְשָׁךְ הַפְּרֻשָּׁה.

חַז"ל מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ כִּי שָׁרָה אִמְנוּ נִפְטָרָה בְּגִיל שֶׁהִשְׁטָן הִתְחַפֵּשׂ לִיְצַחָק וּבֵא וְסַפֵּר לְרַבְּקָה שֶׁכִּמְעַט שִׁחְטוּ אוֹתוֹ וּמִתּוֹךְ בְּהִלָּה וַיְדַאֲגָה הִיא נִפְטָרָה.

אַבְרָהָם אָבִינוּ שֶׁחֲזַר מִנְּסִיּוֹן הָעֲקֵדָה נִכַח לְדַעַת כִּי הִשְׁטָן מְנַסֵּה לְקַלְקֵל אֵת אַמוּנָתוֹ, וְלָכֵן גָּרַם לְמִיתַתָּה שֶׁל שָׁרָה אִמְנוּ וְאַף עַל פִּי כִּן לֹא נִכְנַע אַבְרָהָם וְלֹא נִשְׁפַּר לְבוֹ וְאַמוּנָתוֹ לֹא נִסְדָּקָת, וּמִתּוֹךְ הַצְּדִיקָת הַדִּין עַל עֲצָמוֹ, מִתְחִיל אַבְרָהָם לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׁ מְקוֹם לְקְבוּרַתָּה שֶׁל אִשְׁתּוֹ הַצְּדִיקָת.

נִקְרָא עַל הַמְּשָׂא וּמִתָּן שְׂיֵשׁ לְאַבְרָהָם - בְּעֵלְיָה הָאֲמַתִּי שֶׁל הָאֶרֶץ, עִם בְּנֵי חַת, כְּשֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ מֵהֶם בְּלִשׁוֹן רַכָּה וְתַמּוּרֹת תְּשָׁלוּם הוֹגֵן אֵת מַעֲרַת הַמַּכְפֵּלָה כְּדִי לְקַבֵּר בָּהּ אֵת שָׁרָה אִמְנוּ.

בְּנֵי חַת, וְעַפְרָן בְּעַל הַשְּׁדָה וְהַמְעַרָה, אֵינָם יוֹדְעִים מַה יֵשׁ בְּמַעֲרָה זוֹ וּמוֹכְנִים לְמַכְרָה לְאַבְרָהָם אָבִינוּ הַיּוֹדֵעַ וּמִפִּיר אֵת עֶרְכָּה וְסִי וְדָה שֶׁל הַמְעַרָה שֶׁנִּחְצְבָה עַל יְדֵי אָדָם הָרֵאשׁוֹן וְאַשֶׁר נִמְצְאָת עַל פְּתָחוֹ שֶׁל גֶּן עֵדֶן וּבָהּ נִקְבְּרוּ אָדָם הָרֵאשׁוֹן וְחַוָּה.

חַז"ל אוֹמְרִים כִּי עַפְרָן הִחֲתִי שֶׁהִזָּה בְּעֵלְיָה שֶׁל הַשְּׁדָה וּמַעֲרַת הַמַּכְפֵּלָה, הָיָה אִישׁ רַע עֵינָו וְאִינוּ עוֹמֵד בְּדַבּוּרוֹ, כִּי בַתְּחִלָּה אָמַר שְׂיֵתוּ אֵת הַשְּׁדָה וְהַמְעַרָה לְאַבְרָהָם בְּמַתְנָה, אֲבָל אַחֲרֵי שֶׁאַבְרָהָם לֹא הָיָה מוֹכֵן לְקַבֵּל בְּמַתְנָה, הִסְפִּים עַפְרָן הִחֲתִי לְמַכֵּר לוֹ אֵת הַשְּׁדָה וְהַמְעַרָה תַּמּוּרֹת סְכוּם עֵתָק שֶׁל אַרְבַּע מֵאוֹת שֶׁקֵּל כֶּסֶף מֵהַסּוּג הַכִּי יִקָּר.

אַבְרָהָם קוֹבֵר אֵת שָׁרָה בְּמַעֲרָה זוֹ בְּסִמּוּךְ לְקַבְרָם שֶׁל אָדָם וְחַוָּה.

חַז"ל לְמַדוּ מֵהַפְּסוּק וְהַ' בְּרַךְ אֵת אַבְרָהָם בְּכָל, שֶׁהִיְתָה לְאַבְרָהָם אָבִינוּ, חוּץ מִבְּנוֹ יְצַחָק, גַּם בַּת שְׂשִׁמָּה הָיָה בְּכָל.

נִחְלָקוּ רַבּוֹתֵינוּ הָרֵאשׁוֹנִים אִם בַּת זוֹ הִיְתָה בְּתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם מִשָּׁרָה אוֹ מִהֶגֶר, וְרַבֵּי יְהוֹנָתָן אֵיבִשְׂיָץ אוֹמֵר שֶׁהִיא הִיְתָה תְּאוֹמָה שֶׁנּוֹלַדָה יַחַד עִם יְצַחָק.

בְּהַמְשָׁךְ הַדְּבָרִים נִקְרָא בְּפֻרְשָׁה עַל צוּוֹ - בְּקִשְׁתּוֹ שֶׁל אַבְרָהָם לְאַלְעִיזָר עַבְדּוֹ לְלָקֵת אֶל אֶרֶץ מוֹלְדָתוֹ וְלְקַחַת מִשָּׁם אִשָּׁה לְיְצַחָק אֲשֶׁר אָמַר לְחֹזֵר מִיִּשְׂבָּה שֶׁל מַעֲלָה לְאַחַר שְׁנַתִּים שֶׁהִזָּה שָׁם מֵאַחֲרֵי הָעֲקֵדָה.

אַבְרָהָם מְצִיד אֵת אֱלִיעֶזֶר בְּכָל טוֹב וּבְשִׁטָּר שָׁבוּ נִכְתָב שֶׁכָּל נִכְסָיו שֶׁל אַבְרָהָם נְתוּנִים לְיְצַחָק בְּמַתְנָה וְשׁוֹלַח אוֹתוֹ לְאַרְס נְהָרִים עִירוֹ שֶׁל נְחוֹר.

הַמְשֵׁר מֵה בַּפְּרָשָׁה

תַּמְצִית דְּבָרֵי הַפְּרָשָׁה בְּשִׁלּוּב פְּרוּשִׁים וְדַרוּשִׁים

לאחר שנגעקד על גבי המזבח, ומתקן את תפלת המנחה.

כאשר היא רואה את יצחק, רבקה מטה את עצמה מעל הגמל ומתכסה בצעיף, ואחר כך יצחק מתחנן עמה ומכניסה לאהלה של שרה.

חז"ל מספרים על שלשה דברים מיוחדים שהיו באהל שרה בעודה חיה, הנר היה דולק מערב שבת וכל השבוע עד לערב שבת הבאה, ברכה היתה שרויה בעסה, וענן היה קשור מעל לאהל.

כששרה אמנו הסתלקה, הפסיקו שלשת הדברים הללו, וכאשר יצחק נשא את רבקה חזרו כל הדברים שהיו באהל שרה ושכנו באהל רבקה, וכאשר יצחק רואה את מעשיה הטובים של רבקה שהם כמו של אמו שרה, מתנחם יצחק על מיתת אמו.

נקרא על ילדים נוספים שנולדו לאברהם מהגר הנקראת גם בשם קטורה, את ילדיו אלו שהתורה מכנה אותם בתאר "בני הפילגשים", שולח אברהם מעל פניו בעודו חי עם מתנות טמאות, כדי שלא ירשו עם יצחק.

נקרא בפרשה על הסתלקותו של אברהם אבינו בשיבה טובה וקבורתו במערת המכפלה, ונראה בפתובים שישמעאל מכבד את יצחק כראוי.

הפרשה מסתיימת בתולדותיו של ישמעאל - שנים עשר נשיאים, ובסכום שנות חייו של ישמעאל.

שבת שלוו' ומברך!

נקרא על ריצתה של רבקה לביתה, ונתנדע לאחיה החמדן והרמאי - לבן, אשר מיד רץ ומנסה לשדד את אליעזר, אך לאכזבתו אינו יכול לפגע ולגעת בו, כי אליעזר הזכיר שם השם ועלה לאויר מעל הבאר יחד עם הגמלים והרכוש.

לבן שראה זאת, הבין שאין לו מה לנסות יותר להתעסק בשדידת ממונו של אליעזר.

כך אליעזר מעל הבאר ובא אל בית בתואל, ולאחר שהאכיל את הגמלים שפיהם היה חסום, הגישו לפניו לאכל אכל מרעל, שבסופו של דבר הגיע על ידי שמלאך החליף את הצלחות - לבתואל, אשר מת בגלל שאכל את האכל המרעל שהוא בעצמו זמם להאכיל את אליעזר.

אליעזר מגולל את השתלשלות הדברים, ולבן ובתואל עונים לו בפיהם אבל לא בלבבם, שהם מסכימים לכל הענין, ולאחר שאליעזר מודה להשם, מתנשבים לאכל סעודה שבגללה מת בתואל מהרעל שהוא שם לאליעזר.

בבקר המחרת עדין מנסים לבן ואמה של רבקה לעכב את הליכתה של רבקה, אבל לאחר שהיא נשאלת לרצונה, מסכימה ורוצה ללכת עם אליעזר לבית יצחק להיות לו לאשה.

חוזרים אליעזר ורבקה יחד עם כל השירה לארץ פגעו, ובבואם לעת תפלת המנחה, בדיוק באותה העת מגיע יצחק מישיבה של מעלה אליה הוא זכה לעלות בחייו

נקרא בפרשה על כך שאליעזר זכה לקפיצת הדרך, ומגיע באותו היום שבו הוא יצא מבית אברהם, אל מחוץ לעירו של נחור וחונה ליד באר המים לעת ערב, עת צאת השואבות.

נתבונן בתפלתו של אליעזר ובקשתו שהשם יעשה חסד עם אברהם וימציא לו את הנערה המגיעת ליצחק לאשה, ומבקש שהשם יענה לסימנו והנערה שהוא יבקש ממנה להשקותו והיא גם תציע להשקות את גמליו - היא הנערה הראויה להיות אשה ליצחק, בצדקותה ובחכמתה.

השם נענה לתפלתו של אליעזר ועוד לפני שסיים את בקשתו רבקה יוצאת לשאב, וכאשר הוא רואה שמי הבאר עולים לקראתה, הוא רץ אליה ומבקש ממנה לשותות מעט מהכד המלא, ורבקה משקה אותו, וכדי שלא לפגע בו ולשפף בפניו את שארית המים שבכד שהוא שותה ממנו, מציעה רבקה להשקות גם את הגמלים, ולא רק ממעט המים שבכד, אלא שואבת היא לכל הגמלים.

אליעזר עומד ומשתומם כיצד תפלתו נענתה טרם סיים לבקשה, ולאחר שנתן לה נזם זהב - לרמוז למחצית השקל, ושני צמידים - רמז לשני לוחות הברית, שואל ומתענין למשפחתה והאם יש מקום בביתם ללון, רבקה בחכמתה עונה לו על שאלותיו בסדר הראוי, וכשהוא רואה ושמע זאת, מודה על כך להשם.